

ШУВУУНЫ ТОМУУ ӨВЧНИЙ ТОХИОЛДОЛ ТАРХАЛТЫН ХОЁР ДОЛОО ХОНОГ ТУТМЫН МЭДЭЭ №08

Нэг. Монгол оронд бүртгэгдсэн шувууны томуугийн сэжигтэй тохиолдол

2023 оны 04-р сарын 14 нөөс 04-р сарын 28 ны хооронд шувууны томуугийн холбогдолтой өвчлөлийн сэжигтэй тохиолдол бүртгэгдээгүй.

Шувууны томуугийн улиралчлал эхэлж байгаатай холбогдуулан урьдчилан сэргийлэх зөвлөгөө, зөвлөмжийг доор хавсаргав.

Хоёр. Дэлхий дахинд бүртгэгдсэн шувууны томуугийн хүний өвчлөл

2023 оны 04-р сарын 14 нөөс 04-р сарын 28 ны хооронд шувууны томуугийн А хүрээний H3N8, H7N9, H9N2, H6N1, H10N8, H7N4, H5N6, H5N8, H10N3 вирусийн хүний өвчлөлийн шинэ тохиолдол бүртгэгдээгүй байна.

Шувууны томуугийн А хүрээний H5N1 вирусийн халдвар

2003 оноос 2023 оны 01-р сар хүртлэх хугацаанд дэлхийн дахинд шувууны томуугийн А хүрээний H5N1 вирусийн халдвараар 873 тохиолдол бүртгэгдсэнээс 458 (52%) нь нас барсан байна.

Чили улсад 2023 оны 04-р сарын 5-нд Томуугийн үндэсний төв болон Нийгмийн эрүүл мэндийн хүрээлэнгээс шувууны томуугийн А хүрээний H5N1 вирусийн геномын 2.3.4.4b. дарааллын үр дүнг танилцуулсан. Тухайн геномын дараалал нь Чилийн шувуудын H5 гемагглютинины дараалалтай 99.9%, нейраминидаз (NA) нь Чилийн шувуудын N1 дараалалтай 100% ижил үр дүн гарсан байна.

Эх сурвалж: <https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/2023-DON461>

Гурав. Дэлхий дахинд бүртгэгдсэн шувууны томуугийн А хүрээний вирусээр өвчилсөн амьтдын мэдээлэл:

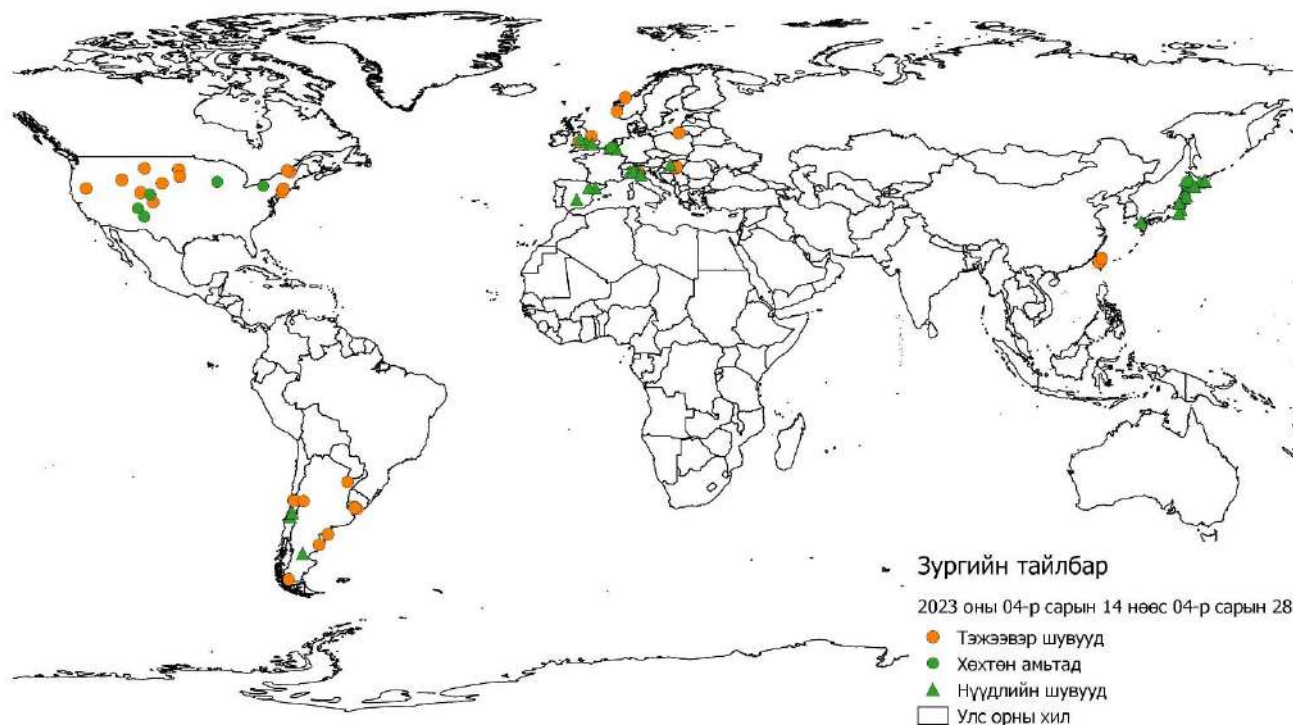
2023 оны 04-р сарын 14 нөөс 04-р сарын 28 ны хооронд шувууны томуугийн А хүрээний вирус Аргентин, АНУ, Бельги, Канад, Чили, Унгар, Итали, Япон, Норвеги, Итали, ОХУ, Испани, Иранд, Их Британи Тайвань, Уругвай зэрэг 14 улс орны газар нутагт нүүдлийн болон тэжээвэр шувуудын дунд 93 тохиолдол бүртгэгдсэн (Дэлгэрэнгүй мэдээллийг хүснэгт 1, зураг 1 ээс харна уу). Хун, галуу, нугас, тогоруу, шонхор, цахлай зэрэг нүүдлийн усны, махчин 31 зүйлийн шувуу, хөхтөн амьтны 4 зүйлд өвчлөл бүртгэгдсэн.

Хүснэгт 1. Шувууны томуугийн А хүрээний вирусийн хэв шинжээр тархалт

Дэд хэвшинж	Улс	Зүйлийн нэр	Нийт тохиолдол
H5	Аргентин	Нугас, тахианы аж ахуй	6
H5N1	АНУ	Хун, муур , үнэг, <i>Skunk Mephitis mephitis</i> , Тахианы аж ахуй	16
H5, H5N1	Бельги	Хун, үнэг, шилийн сар	8
H5, H5N1	Канад	Тахианы аж ахуй	2
H5, H5N1	Чили	Цацагт хяруулын аж ахуй, Делфин, халиу	4
H5N1	Унгар	Хүрэнтолгойт цахлай	10
H5N1	Итали	Цахлай /2-3 зүйл/, Эгэл шонхор, тагтаа	8
H5N1	Япон	Тахианы аж ахуй, хэрээ, цагаан сүүлт бүргэд, тогоруу	23
H5N1	Норвеги	Тахианы аж ахуй	2
H5N1	ОХУ	Тахианы аж ахуй	1
H5N1	Испани	Хүрэнтолгойт цахлай	3
H5N1	Тайвань	Тахианы аж ахуй	3
H5N1	Их Британи	Галуу, цахлай	5
H5, H5N1	Уругвай	Тахианы аж ахуй	3

Эх сурвалж: <https://empres-i.apps.fao.org/>

Зураг 1. 2023 оны 04-р сарын 14 нөөс 04-р сарын 28 ны хооронд шувуудын дунд бүртгэгдсэн шувууны томуугийн А хүрээний вирусийн тохиолдлын тархалт

УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Шувууны аж ахуй эрхлэгчид:

- Гадаад орчноос халдвар дамжин ирэх эрсдэлийг бууруулах зорилгоор зайлшгүй нэврэх ажилчид, техник хэрэгслийн жагсаалт гаргаж, нэвтрүүлэх
- Халдвар хамгааллын дэглэм мөрдөх буюу шувууны байранд орох болон гарахдаа гутлаа тогтмол цэвэрлэх, гараа тогтмол савандаж угаах, техник хэрэгслийн дугуйг халдваргүйжүүлэх
- Шувуудыг нүүдлийн шувууд болон төв суурин газрын бусад шувуудаас тусгаарлах
- Тэжээвэр шувууг худалдан авах, зарахдаа анхааралтай болгоомжтой хандах
- Шувууны гаралтай түүхий эдийг хагас боловсруулсан байдлаар хэрэглэхгүй байх

Шувууны аж ахуйд өвчний сэжигтэй, өвчилсөн шувууд бүртгэгдсэн үед:

- ЗӨСҮТ-н 70282853 дугаарт мэдээлэл өгөх
- Шувууны аж ахуйн орчинд нэвтрэх хүний болон техник хэрэгсэлийн хөдөлгөөнийг хязгаарлах, бүртгэл хөтлөх
- Төмөр тор, тоног төхөөрөмж, байрны бетон шал болон шалны хөндлөвч, хог зайлуулах суваг, шувууны суултуур, тэжээлийн сав, услуур зэрэгт халдваргүйжүүлэлтийг холбогдох зааврын дагуу хийх
- Өвчний сэжигтэй шувуудыг бусад шувуудаас тусгаарлах, мэрэгч амьтад орж гарах нүхийг битүүлэх
- Ханиадны шинж тэмдэг хүнд илрэвэл маск зүүж, эмнэлэгт хандах

Малчид, ард иргэдэд:

- Сэжигтэй /өвчилсөн, үхсэн/ шувуудад ойртохгүй байх, мэдээлэх
- Гол, нуурын эргээр техник хэрэгслээр явсан тохиолдолд гэрээс хол зогсоолд байршуулах, гуталны улыг арчиж гэртээ орох
- Шувууд олноор эндсэн нуурын усыг ахуйн хэрэгцээнд хэрэглэхгүй байх